

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 255
din data de 29.09.2010**

Dosar nr.: 187/2010

Petiția nr.: 3810/31.05.2010

Petent: P D

Reclamat: B V

Obiect: Afirmații jignitoare la adresa naționalității petentului.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1.P D cu domiciliul ales în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. B V cu domiciliul ales în

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul susține că în data de 29.03.2010, în timpul unei discuții privitoare la întrerupătorul de lumină de pe palierul etajului 4, lângă apartamentul unde locuiește petentul, întrerupător smuls de către reclamată, a fost făcut "arab împuțit" de către reclamată.

III. Procedura de citare

3.1. Părțile au fost citate prin adresele 4485/02.06.2010, 4486/02.06.2010. La termenul de audieri din data de 08.07.2010, părțile au fost prezente.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului.

4.1.1. Petentul face cunoscut faptul că în data de 29.03.2010, reclamata i-a adresat cuvinte jignitoare, precum "**du-te dracu că nici măcar nu ai viză aici, arab împuțit**".

4.1.2. Domnul P D , cetățean Belgian rezident în România, căsătorit în România, susține că este hărțuit de doamna B V , care i-a adresat

cuvinte jignitoare. Petentul mai susține faptul că este "înjurat" și are de îndurat un comportament agresiv și plin de ură din partea reclamatei.

4.1.3. Ca orice cetățean are dreptul deplin la alegerea reședinței și la locuință, la liniște și ordine publică fără să fie supus de către doamna B V la un comportament de respingere și marginalizare.

4.1.4. Solicită să analizăm situația discriminatorie prezentată în petiție, depune, ca probă, un CD audio ce conține o înregistrare prin care reclamata se adresează petentului cu „arab împuțit” .

4.1.5. Petentul susține că nu are nicio relevanță faptul că, în realitate, originea sa etnică este sau nu arabă, gravitatea comportamentului reclamatei rămânând la fel de serioasă.

4.1.6. Petentul solicită Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să rețină existența unui comportament discriminatoriu, abuziv, de șicanare și hărțuire continuă. Deasemenea solicită Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să sancționeze reclamata în conformitate cu prevederile Ordonanței de Guvern 137/2000.

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. Reclamata susține, prin punctul de vedere depus la dosar, că relațiile între petent și reclamată s-au deteriorat în 2008, dată la care, urmare a atitudinii petentului prin care sfida repetat dreptul la liniște și odihnă a tuturor celorlalți proprietari din imobil, prin efectuarea de zgomote repetate în intervalul de odihnă, dat fiind că nu a răspuns rugămintelor adresate ca vecini, a sesizat direcția competentă din cadrul Primăriei Municipiului București. În urma unor discuții aprinse, la încercarea reclamatei de a renunța, petentul a blocat ușa apartamentului cu piciorul, împiedicându-o să închidă ușa, timp în care a fost insultată și jignită, agresiunea fizică și verbală provocându-i dureri de inimă, fiind nevoită să anunțe și serviciul de urgență 112.

4.2.2. În data de 29.03.2010, în jurul orelor 14:00, dorind să urce în liftul blocului unde locuiește, a fost înconjurată și împinsă în lift, de către petent și soția acestui. Reclamata a fost lovită și insultată cu o deosebită violență, refuzând să-i permită să coboare din lift, fiind eliberată doar la intervenția unor vecini care au auzit zgomote.

4.2.3. Urmele faptelor de violență sunt consemnate în certificatul medico-legal (poze depuse la dosar) pe care l-a anexat la plângerea penală pe care a formulat-o ca urmare a incident.

4.2.3. Reclamata susține ca petiția a fost depusă în data de 13.05.2010, târziu după existența CD-ului depus de petent la dosar. Acest lucru s-a datorat, faptului că petentul a realizat gravitatea faptelor sale împotriva reclamatei, a aflat că este posibilă începerea urmăririi penale împotriva sa, „și este o încercare de a mai rezolva ceva”.

4.2.4. Reclamata solicită să se rețină faptul că relațiile dintre petent și reclamată sunt deteriorate din cu totul alte motive, fiind irelevantă în cauză originea sau naționalitatea petentului, având relevanță doar calitatea acestuia de om și vecin. În acest sens, reclamata solicită respingerea petiției ca fiind neîntemeiată.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că în data de 29.03.2010, reclamata, B V , în urma unui schimb de replici avut cu petentul P D , cetățean belgian, rezident în România, îi adresează aceluia cuvinte jignitoare, cu referire la presupusa apartenență etnică a petentului, respectiv **“arab împutit”**.

5.2. **În drept**, Colegiul Director se raportează la dispozițiile **Declarației Universale a Drepturilor Omului**, care la **art. 7**, prevede că *„Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egală protecție a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta declarație și împotriva oricărei provocări la o asemenea discriminare.”* **Art. 2** al aceluiași document, statuează că *„Fiecare om se poate prevala de toate drepturile și libertățile proclamate în prezenta declarație fără nici un fel de deosebire ca, de pilda, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări. În afara de aceasta, nu se va face nici o deosebire după statutul politic, juridic sau internațional al țării sau al teritoriului de care ține o persoană, fie ca aceasta țară sau teritoriu sunt independente, sub tutela, neautonome sau supuse vreunei alte limitări de suveranitate.”*

5.3. Deasemena, reținem și dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”*

5.4. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”*.

5.5. **Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice**, ratificat de România la 31 octombrie 1974, prin Decretul nr.212, publicat în „Buletinul Oficial al României”, partea I, nr.146/20 noiembrie 1974, prevede în **art.20 alin.2** că *„Orice îndemn la ură națională, rasială (...), care constituie o incitare la discriminare, la ostilitate sau la violență, este interzisă prin lege.”* **Art. 26** prevede că *„Toate persoanele sunt egale în fața legii, și au, fără discriminare, dreptul la ocrotire egală din partea legii. În această privință, legea trebuie să interzică orice discriminare și să garanteze tuturor persoanelor o ocrotire egală și eficace contra oricărei discriminări, în special de rasă, culoare, (...), origine națională sau socială, (...), sau întemeiată pe orice altă împrejurare”*.

5.6. **Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială**, ratificată de România prin Decretul 345 din 14 iulie 1970, prevede în **art.2** că *„Statele părți condamnă discriminarea rasială și se angajează să urmeze, prin toate mijloacele potrivite și fără întârziere, o politică menită să elimine orice formă de discriminare rasială, să favorizeze înțelegerea*

între toate rasele și în acest scop (...) b) fiecare stat parte se angajează să nu încurajeze, să nu apere și să nu sprijine discriminarea rasială practică de vreo persoană sau organizație, oricare ar fi ea."

5.7. **Constituția României**, în **art.16 alin.1** din Constituția României prevede că "Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări." De asemenea **art.20 alin.1** dispune că "Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor, vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte."

5.8. **Ordonanța Guvernului nr.137/2000**, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, prevede la **art.2 alin.1** "Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice." De asemenea avem în vedere și dispozițiile **alin.5** al aceluiași articol, care dispune că „Constituie hărțuire și se sancționează contravențional, orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant, sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant sau ofensiv."

5.9. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la **art.2 alin.1** prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.

5.10. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000**, care la **art.1 alin.1** dispune că „În România, (...), demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege.”; **alin.2** prevede că "Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:"; **art.2 alin.1** "..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,", precum și **Protocolul nr.12** la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, **art.1 alin.1** "Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,"

5.11. În ce privește **excepția de neкомпетенță materială** a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată de reclamant, pentru motivul

că prezenta petiție poate „face obiectul unei plângeri penale pentru infracțiunea de insultă sau calomnie”, Colegiul Director are în vedere faptul că prin **Decizia nr. 62 din 18.01.2007** a Curții Constituționale, pronunțată în cadrul controlului concret a posteriori de constituționalitate, s-a admis excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 1 pct. 56 din Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, astfel încât partea referitoare la abrogarea art. 205, art. 206 și art. 207 din Codul penal, sunt neconstituționale. Drept urmare, de la data publicării Deciziei în cauză, în Monitorul Oficial, dispozițiile art. 205 și art. 206 din Codul penal au reintrat în vigoare, ceea ce echivalează cu incriminarea, din nou, a faptelor de insultă și calomnie.

5.12. În acest sens, Colegiul Director are în vedere dispozițiile în cauză, respectiv dispozițiile **art.205/CP** „atingerea adusă onoarei unei persoane prin cuvinte, gesturi sau prin orice alte mijloace, ori prin expunerea la batjocură, (...) și în cazul în care i se atribuie unei persoane un defect, boală sau infirmitate, (...)” precum și **art.206/CP** „afirmarea ori imputarea în public, prin orice mijloace, a unei fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune aceea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară ori disprețului public (.....)”. Astfel, după cum se poate vedea din probatoriul depus în cauză, considerăm că nu ne putem afla în nici una dintre situațiile stipulate de articolele în cauză, din moment ce petentul nu reclamă că i-ar fi afectată onoarea sau reputația, nu i-a fost atribuit un defect, boală sau o infirmitate, nu i-a fost imputată o faptă determinată care, dacă ar fi fost adevărată, ar fi atras după sine sancționarea acestuia. În acest sens, considerăm că fapta reclamatei, de a-i adresa petentului afirmația „arab împuțit”, poate îndeplini condițiile faptelor de discriminare, prevăzute de O.G. 137/2000, în acest sens Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării fiind competent a soluționa cererea petentului.

5.13. Având în vedere cele expuse, precum și probatoriul depus în cauză, respectiv CD-ul audio din care reiese clar că reclamata în cauză, Budău Victoria, i se adresează petentului cu termenul de „arab împuțit”, Colegiul Director reține că pentru a ne afla în situația prevăzută de art.2 alin.1, trebuie să fim în prezența unei **diferențe**, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere, diferențiere care, în cauza de față nu există, petentul nereclamând un tratament diferențiat, aplicat de reclamată, în comparație cu o altă persoană/situație.

5.14. Totuși, fapta reclamatei se încadrează în liniile și condițiile stipulate în art.2 alin.5 al O.G. nr.137/2000, respectiv fapta de **harțuire**, deoarece luăm în considerare fapta ireprobabilă a reclamatei ca fiind un comportament care, având la bază un criteriu anume, dintre cele prevăzute de O.G. 137/2000, respectiv criteriul etniei, aceasta duce la apariția urmării imediate prevăzute de **alin.5 al art.2**, respectiv „crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”.

5.15. Deasemenea, cu privire la faptul că petentul nu este etnic arab Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării are în vedere practica stabilită de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în ce privește

discriminarea prin asociere, care consideră că „Directiva 2000/78 și în special articolele 1 și 2 alineatele (1) și (3) ale acestuia din urmă trebuie interpretate în sensul că interzicerea hărțuirii pe care o prevăd nu este limitată doar la persoanele care au ele însele un handicap. În cazul în care este dovedit că există o legătură între comportamentul indezirabil care constituie hărțuire, a cărui victimă este un angajat care nu are el însuși un handicap, și handicapul copilului său, care se află în îngrijirea principală a angajatului, un astfel de comportament este contrar interzicerii hărțuirii prevăzute la articolul 2 alineatul (3).” (Cauza C-303/06 S. Coleman împotriva Attridge Law, Steve Law din 17 iulie 2008). În același sens, al **discriminării prin asociere**, putem aminti și practica instituită în cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, respectiv hotărârile nr.251/07.06.2006 și 92/23.05.2007.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată de către reclamată;
2. Faptele prezentate constituie hărțuire potrivit art.2 alin. 5 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu toate modificările și completările ulterioare;
3. Se sancționează reclamata cu avertisment;
4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;
5. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

DEZIDERIU GERGELY - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

ANAMARIA PANFILE - Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE - Membru

Hotarare redactata de: Vasile Alexandru Vasile – Membru Coleg. Director
Vasile Daniel – Asitent Coleg. Director

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

